

शिवालय गाउँपालिकाको आगामी आ.व. २०८२।८३ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम

सभा अध्यक्षज्यू,

सभाका सदस्यज्यूहरू,

१. यस शिवालय गाउँपालिका सभाको १६ औं अधिवेशन बैठकमा शिवालय गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम चौथो पटक पेश गर्न पाउँदा मैले आफुलाई गौरवान्वित महशुस गरेकी छु। वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका क्रममा गाउँपालिकालाई विभिन्न सल्लाह सुझाव दिनु हुने गाउँपालिका अध्यक्षज्यू, शिवालय गाउँपालिकाका पूर्व अध्यक्षज्यू तथा पूर्व उपाध्यक्षज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरू कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू, राजनीतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरू, संचारकर्मीज्यूहरू, सम्पूर्ण आमा ,बुवा ,दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरू र विशेष गरी बजेट तर्जुमामा प्रत्येक्ष सहयोग गर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्बद्ध करमचारीहरूलाई हार्दिक आभार सहित धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। यस पुनित अवसरमा नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन ,राजनीतिक अग्रगमन र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको लागि आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। यसै क्रममा शहीद परिवार, घाइते, अपाङ्ग र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूलाई उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु ।

२. सुन्दर ,समुन्नत र समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प ,समस्त गाउँपालिकाबासीको समृद्धिको चाहना र हामीले पटक पटक अभिव्यक्त गरेका प्रतिज्ञाहरू पुरा गर्ने दिशामा मैले आगामी आ .व .२०८२/८३ को बजेट तथा कार्यक्रमलाई अभिमुख गरेकी छु। यसका लागि दिगो विकासको राष्ट्रिय लक्ष्यहरूको स्थानीयकरण गर्दै गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण सहित स्थानीय स्रोतको पहिचान र परिचालन गरी समावेशी ,जलवायु उत्थानशील तथा दिगो स्थानीय आर्थिक विकास मार्फत समृद्ध गाउँपालिकाको लक्ष्य हासिल गर्न सार्वजनिक ,निजीक्षेत्र र समुदायको साझेदारी विकास गरिनेछ । साथै वि. सं. २०८० साल कार्तिक १७ गते गएको विनासकारी जाजरकोट भूकम्पका कारण क्षतविक्षत भएका सार्वजनिक तथा निजी आवास पुनःनिर्माणलाई प्राथमिकताका साथ पहलकदमी लिइने छ।

३. समृद्ध शिवालय गाउँपालिका निर्माण गर्ने ,गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधार, सर्वसुलभ र पहुँच योग्य स्वास्थ्य सेवा, गुणस्तरीय शिक्षा, उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गरी स्वरोजगारी सिर्जना, स्वच्छ

खानेपानीको उपलब्धता र लैङ्गिक समता र सामाजिक समावेशीकरणको प्रत्याभूति, जलवायु उत्थानशील कृषि प्रणाली र भरपर्दो विपद् व्यवस्थापन जस्ता कार्यक्रमहरू यस बजेट तथा कार्यक्रमहरू प्रमुख प्राथमिकताको रूपमा रहेको छ।

विद्यमान परिवेश (राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, प्रशासनिक, आदि)

४. विभिन्न कारणहरूले संकुचन भएको नेपालको आर्थिक अवस्था छ। संघीय सरकारको राजश्व परिचालनमा नकारात्मक प्रभाव पर्न गै स्थानीय तहले पाउनु पर्ने वित्तीय हस्तारणमा नकारात्मक असर पुगेको छ। गाउँपालिकाले पनि चालु आर्थिक वर्षमा पनि प्रक्षेपण गरेको जति आन्तरिक राजश्व संकलन गर्न सकेको छैन। बजारमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले लगानी गर्न सकि रहेको छैन। यस विशिष्ट परिस्थितिमा नेपाल सरकारले अर्थतन्त्रलाई पुनर्उत्थानशील क्रियाकलापमार्फत अगाडी बढाउँदै तिब्र र दिगो आर्थिक विकास गरी समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको मुल लक्ष्य हासील गर्नु परेको छ। यसका लागि हाम्रो गाउँपालिकामा स्थानीय आर्थिक विकासका कार्यक्रमलाई विशेष जोड दिनु पर्ने अवस्था सृजना भएको छ।

५. नेपालको संविधानमा स्थानीय शासन सम्बन्धी उल्लेख भएको नीतिगत व्यवस्था, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजना बनाई लागू गर्दै जानुपर्ने प्रावधान, राष्ट्रिय योजना आयोगले जारी गरेको स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, नेपाल सरकारको चालु सोह्रौं आवधिक योजनाले लिएका लक्ष्य उद्देश्य र प्रमुख नीतिहरू, कर्णाली प्रदेशको प्रथम योजनाले लिएका लक्ष्य उद्देश्य र प्रमुख नीतिहरू, शिवालय गाउँपालिकाको आवधिक योजना र क्षेत्रगत गुरु योजनाहरू, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले पेश गरेका बजेट तथा कार्यक्रम र शिवालय गाउँपालिकाको आ.व. २०८२।८३ का लागि प्रस्तुत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमलाई बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा प्रमुख आधारका रूपमा लिएकी छु।

६. यस गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को योजना तथा कार्यक्रम छनौट गर्दा स्थानीय सरकार संचालन ऐन अनुसार सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अवलम्बन गरिएको छ। उपलब्ध स्रोत साधन सीमित र जतनाका माग तथा आकांक्षाहरू असीमित हुने हुनाले निश्चित मापदण्डको आधारमा योजनाहरू प्राथमिकीकरण गरी छनौट गरिएको छ। आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा तपशिलमा उल्लेखित प्राथमिकीकरणका आधारहरू तयार गरिएको छ।

योजना कार्यक्रम प्राथमिकीकरणका आधारहरू:-

- क. गरिबी निवारणमा प्रत्येक्ष सघाउ पुर्याउने आयोजना तथा कार्यक्रमहरू
- ख. स्थानीय आर्थिक विकास अभिवृद्धि गर्ने खालका कार्यक्रमहरू
- ग. लैङ्गिक समता तथा सामाजिक समावेशीकरण प्रवर्द्धनमा सहयोग पुर्याउने आयोजना तथा कार्यक्रमहरू
- घ. उत्पादन, उत्पादकत्व बृद्धि गर्न सघाउ पुर्याउने आयोजना तथा कार्यक्रमहरू
- ङ. कम लागतमा बढी लाभ लिन सकिने आयोजनाहरू
- च. विपन्न वर्ग र क्षेत्रका बासिन्दाहरूलाई प्रत्येक्ष फाइदा पुग्ने खालका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू
- छ. आर्थिक विकास तथा पर्यटन प्रवर्द्धनमा सहयोग पुग्ने खालका पूर्वाधारका आयोजनाहरू
- ज. वातावरणमैत्री एवं जलवायु परिवर्तन अनुकूलनमैत्री आयोजना तथा कार्यक्रमहरू
- झ. लागत साझेदारी तथा जनसहभागिता जुट्ने आयोजनाहरू
- ञ. छिटो प्रतिफल दिने र छिटो समयमा सम्पन्न हुन सक्ने आयोजनाहरू

सभाका अध्यक्षज्यू

तथा सभाका सदस्यज्यूहरू

७. बजेट तथा कार्यक्रमको मुलभूत उद्देश्य शिवालय गाउँपालिकाको समग्र विकास र समृद्धिको यात्रा सुनिश्चित गरी समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको गन्तव्य तय गर्नु रहेको छ । यसका लागि देहाय बमोजिम उद्देश्य लिइएको छ:-

- क. आर्थिक तथा सामाजिक असमानता र विभेद अन्त्य गर्दै आत्मनिर्भर गाउँपालिकाको रूपमा तयार गर्ने ।
- ख. कृषि तथा पशुको उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि गरी स्थानीय स्तरमा रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्ने ।
- ग. गुणस्तरीय शिक्षण सिकाई, शत प्रतिशत भर्ना दर पुर्याउन र शिवालय गाउँपालिका भित्र संचालित विद्यालयहरूमा शैक्षिक भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइएको छ ।
- घ. भौगोलिक विकटता रहेको शिवालय गाउँपालिकाका सबै वडा केन्द्रमा बाह्र महिना सवारी साधन चल्न सक्ने गरी सडक स्तरोन्नतीलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ङ. पर्यटन पूर्वाधार निर्माण, सांस्कृतिक धार्मिक सम्पदाहरूको उत्खनन, जिर्णोद्धार एवं निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

च. १० शैय्याको शिवलाय अस्पताल संचालन गरी घरदैलोबाटै विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा पुर्याउने कार्यलाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

छ. “घरघरमा स्वच्छ खानेपानीको धारा, शिवालय सरकारको अभिभारा” लक्ष्यलाई हासिल गर्न स्वच्छ खानेपानी सेवामा प्राथमिकता दिइने छ ।

ज. अति विपन्न र लक्षित वर्गहरूलाई विकासको मूलधारमा समाहित गर्न विभिन्न लक्षित कार्यक्रम संचालन गरीने छ ।

हालसम्मको आय व्ययको अवस्था

द. चालु आर्थिक वर्ष २०८१।२०८२ मा प्रस्तावित कूल बजेट रु. ४६ करोड ०३ लाख ६२ हजार मध्ये हालसम्म रु. २५ करोड २८ लाख ७६ हजार खर्च हुँदा ५४.९२ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ। पुँजीगत तर्फ २९.५२ प्रतिशत खर्च भएको छ भने चालु तर्फ ६५.६४ प्रतिशत बजेट खर्च भएको छ। गाउँपालिकाको आन्तरिक आय रु. ३ करोड ६७ लाख १९ हजार (गत वर्षको अल्या समेत) प्रक्षेपण गरिएकोमा हालसम्म रु. ३ करोड ३७ लाख १९ हजार प्राप्त हुँदा ९१.८३ प्रतिशत आय भएको देखिन्छ।

सभाका अध्यक्षज्यू

तथा सभाका सदस्यज्यूहरू

अब म आ. व. २०८२/८३ को विभिन्न विषयगत एवं क्षेत्रगत बजेट तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

आर्थिक विकास

९. उद्योग व्यवसाय दर्ता ,नविकरण ,स्थानान्तरण तथा नामसारी जस्ता प्रशासनिक प्रकृत्यालाई सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी सरलीकरण र प्रभावकारी बनाइनेछ । साथै नियमित रूपमा बजार अनुगमन गरी व्यवसायिक कारोबारलाई स्वच्छ, स्वस्थ, गुणस्तरयुक्त र पर्तिस्पर्धी कायम गराई उपभोक्ताको हित सुनिश्चित गरिनेछ।

१०. अल्लो धागोमा आधारित लघु उद्यमलाई व्यवस्थित गर्न पूर्वाधार निर्माण गरिने छ। मागमा आधारित लघु उद्यम कार्यक्रम संचालन गरेर महिलाहरूलाई आत्मनर्भर बनाइने छ।

११. शिवालय गाउँपालिकाको आर्थिक क्षेत्रको मुख्य आधार कृषि क्षेत्र भएको हुँदा कृषि तथा पशुपंक्षी पालनमा कृषकहरूलाई आकर्षण गर्न कृषक प्रोत्साहन, कृषि तथा पशुपंक्षीजन्य उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने कार्यक्रम, कृषि उत्पादनको बजारीकरण, व्यवस्थित भण्डारण, उन्नत मल, विउ वितरण, नविनतम प्रविधि हस्तान्तरण, सीप विकास तालिम, रोग किरा तथा महामारी

नियन्त्रण, नियमित कृषि प्रसार, कृषि तथा पशुपंक्षी पकेट क्षेत्र विस्तार र विकास, युवा लक्षित आय आर्जन कार्यक्रम संचालन गरिने छ। यसका लागि यथेष्ट बजेट विनियोजन गरेकी छु।

१२. सहकारी क्षेत्रको अनुगमन नियमन र प्रवर्द्धनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

१३. युवा तथा बेरोजगारहरुका लागि विभिन्न किसिमका रोजगार लक्षित कार्यक्रम संचालन गरी दैनिक रोजगारी बृद्धि गरिनेछ।

१४. आर्थिक विकास क्षेत्र अन्तरगतका कृषि, पशुपंक्षी विकास, सहकारी, पर्यटन, लघु उद्यम र वित्तीय क्षेत्रका कार्यक्रमका लागि रु. २ करोड १३ लाख ५० हजार विनियोजन गरेकी छु।

सामाजिक विकास

१५. गुणस्तरी शिक्षण सिकाईका लागि बाल विकास शिक्षण सिकाई अनुदान, प्रा.वि. शिक्षण सिकाई अनुदान, आ.वि. शिक्षण सिकाई, मा.वि. शिक्षण सिकाई अनुदान कम्प्युटर शिक्षण सिकाई अनुदान विद्यालय सहायक अनुदान र बालविकास अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै पर्याप्त बजेट विनियोजन गरेकी छु।

१६. शिक्षा प्रशासन, अनुगमन मुल्याङ्कन, पाठ्यक्रम तथा शैक्षिक सामग्री र खेलकूद सामग्री, विद्यालयहरुमा कम्प्युटर ल्याब, पुस्तकालय व्यवस्थापन गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिने छ।

१७. स्वास्थ्यका लागि खेलकूद, राष्ट्रका लागि खेलकूद भन्ने मूल मर्मलाई कार्यान्वयन गर्न राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड तथा अध्यक्षकप खेलकूद प्रतियोगिताका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु।

१८. शैक्षिक प्रणाली मै रूपान्तरण ल्याउन पाठ्यक्रम विकास, पठनपाठनको व्यवस्थापन, शैक्षिक पात्रो व्यवस्थापन, अद्यावधिक स्रोत व्यवस्थापन, विद्यालय-अविभावक विचको सञ्चार व्यवस्थापन, अनलाइन शिक्षण तथा सिकाइ र दस्तावेजीकरण लगायतका क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको प्रभावकारी उपयोग गरी सबै सामुदायिक विद्यालयहरुमा शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (EMIS) लागु गरिनेछ।

१९. सुरक्षित र मर्यादित माहिनावारीका लागि सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड वितरणका लागि पर्याप्त बजेट विनियोजन गरेकी छु।

२०. शिवालय गाउँपालिकामा एक व्यवस्थित र सुविधा सम्पन्न खेलमैदान निर्माणका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेकी छु।

२१. शिवालय धाम र कल्याना कुटीको बृहत उत्खनन, जिर्णोद्धार र पुनःनिर्माणका लागि केही बजेट व्यवस्था गरेकी छु।

२२. लैङ्गिक सशक्तिकरण, महिला, बालबालिका, दलित, आदिवासी जनजाती, पिछडा वर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकहरूको मूलप्रवाहीकरण, आय आर्जन, संरक्षण र आत्मसम्मान प्रत्याभूती हुने कार्यहरू संचालन गर्न, लैङ्गिक, जातीय, बाल हिंसा विरुद्धका कार्यक्रम संचालन गर्न केही बजेको व्यवस्था गरीकी छु ।
२३. शिवालय अस्पताप संचालनमा ल्याई शिवालयबासी नागरिकहरूलाई घरदैलोबाटै चिकित्सकीय विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराउन दक्ष जनशक्ति, औषधी मेडिकल उपकरणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु
२४. नागरिकहरूको पहुँच सुनिश्चित हुने गरी गाउँ गाउँपालिका क्षेत्र भित्र चिकित्सकीय र प्रयोगशाला सेवा तथा अनुसन्धानात्मक कार्यहरू सञ्चालन गर्न अस्पताल ,प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र ,आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना तथा स्तरोन्नति गरी रोकथाम ,निदान र पुनर्स्थापन सेवालाई सहज र नियमित बनाइनेछ ।
२५. बर्थिङ्ग सेन्टर र स्वास्थ्य क्लिनिकहरूको सेवाको स्तरोन्नति गर्ने क्रममा प्रयोगशाला सहितको सेवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२६. आर्थिक रुपमा अति विपन्न गाउँपालिकाबासीहरू तथा सुत्केरीहरूलाई स्वास्थ्य जाँच र उपचारका लागि निजहरूलाई अस्पताल ल्याउन-लैजान एम्बुलेन्स सेवाको प्रबन्ध गरिनेछ ।
२७. असाध्य रोगको नियमित उपचार गराइ रहेका नागरिकहरूलाई उपचार प्रबन्धका लागि नियमित उपचार खर्चको व्यवस्था गरेकी छु ।
२८. आयुर्वेद स्वास्थ्य शिक्षाको प्रसार प्रचार र योगाभ्यासका लागि कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
२९. सामाजिक विकास क्षेत्रको लागि रु. २० करोड ७९ लाख १६ हजार विनियोजन गरेकी छु ।

पूर्वाधार विकास

३०. आबधिक योजना ,आवास योजना, र वस्ति विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- पूर्वाधार निर्माणका आयोजनाहरू संचालन गर्दा लागत-लाभ विश्लेषणका आधारमा उच्च नतिजा एवं प्रतिफल दिने, समतामुलक विकासको आधारको रुपमा रहने, पिछडिएका र कम विकसित क्षेत्रलाई मूल प्रवाहीकरणमा ल्याउन सहयोग गर्ने आयोजनाहरू पहिचान गरी “आयोजना बैंक” तयार गरिने छ । सो बैंकमा समाविष्ट आयोजनाहरूमा मात्र बजेट विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

३१. गाउँपालिकाको भूउपयोग क्षेत्र निर्धारण गरी वस्ति विकास योजना सहित भौतिक विकास गुरुयोजना तयार गरी आवास तथा वस्ति विकास, भवन तथा सार्वजनिक निर्माण लगायत पूर्वाधार निर्माण कार्य व्यवस्थित र गुणस्तरीय रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
३२. दिर्घकालिन लगानी मार्ग दर्शनका लागि गाउँपालिका सडक गुरुयोजना तर्जुमा भएको छ । सडक गुरु योजनालाई समय सापेक्ष रूपमा अध्यावधिक गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
३३. भूमिहिन र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको जग्गा प्राप्तिका लागि भूमिहिन दलित, भूमिहिन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबास सेवा केन्द्र संचालनका केही बजेट व्यवस्था गरेकी छु ।
३४. गाउँपालिकाको विकासमा रूपान्तरणकारी परिवर्तन ल्याउन सक्ने शिवालय बाहिरी चक्रपथ मोर्क आले खनेटा देउली चिउदुवा कचाली चिनेकम्द बडाकाँडा बालुवा सडक बिस्तृत सर्वेक्षण र निर्माणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु । सो आयोजनाको लागि संघ सरकार र प्रदेश सरकारसंगको साझेदारीमा संचालन गरिनेछ ।
३५. शिवालय गाउँपालिकाबाट अन्तरपालिका तथा अन्तर जिल्ला जोड्ने थाला कचाली सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतीको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।
३६. गाउँपालिकामा संचालनमा रहेका धुले कच्ची सडकहरूको स्तरोन्नती गरी बाह्र महिना संचालनमा ल्याउन केही बजेट विनियोजन गरेकी छु ।
३७. गत विगतमा ठेक्का लागेका तथा हालसम्म अधुरा रहेका अति प्राथमिकतामा रहेका सडक आयोजनाहरू सम्पन्न गर्न केही बजेट प्रस्ताव गरेकी छु ।
३८. गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माणलाई पूर्णता दिई सेवा प्रवाहमा सहजता ल्याउन थप बजेट व्यवस्था गरेकी छु ।
३९. विगत देखिका निर्माणाधिन तथा अधुरा वडा कार्यालय तथा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण योजनाहरूलाई सम्पन्न गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।
४०. ढिगाले झोलुङ्गे पुल, माथिल्लो वडाखेत झोलुङ्गे पुल सम्पन्न गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।
४१. खानेपानी तथा सरसफाईका आयोजनाहरू जल उपयोग गुरु योजना र खानेपानी तथा सरसफाई योजनामा प्राथमिकताक्रममा परेका योजनाहरू क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिने छ ।
४२. शिवालय गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम मार्फत ल्याइएको “एक घर एक स्वच्छ खानेपानीको धारा, शिवालय सरकारको अभिभारा” नारालाई सफल बनाउनको लागि एक घर एक धारा सहितको खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना निर्माण गर्न विकास साझेदार निकायको साझेदारीमा सम्पन्न गर्न केही बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।

४३. हाल संचालन र प्रयोगमा रहेका खानेपानी आयोजनाहरूको गुणस्तर जाँच गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

४४. खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरूको विस्तृत तथ्याङ्क व्यवस्थापन गरिनेछ ।

४५. बाँझो रहेका खेती योग्य जमिनमा सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउनको लागि केही बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।

४६. सबै वडाहरूमा केन्द्रीय विद्युत लाइन विस्तारका लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरण र अन्य सम्बन्धित निकायसंगको समन्वय र साझेदारीमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

४७. पूर्वाधार विकास क्षेत्रमा रु. १६ करोड ३९ लाख ३५ हजार विनियोजन गरेकी छु ।

वन, वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन

४८. वन क्षेत्रमा भई रहेको अत्याधिक डढेलोको न्यूनीकरण गर्न सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र अन्य सरोकारवाला निकायसंगको कार्यमा चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४९. खाली जग्गामा वृक्षारोपण ,हरियाली प्रवर्द्धन तथा वनको संरक्षण र हैसियतमा सुधार गरी जल ,जमिन तथा वातावरणको संरक्षण र जीविकोपार्जनको अवसरमा वृद्धि गर्न सम्बन्धित निकायसंगको साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गर्न केही बजेट व्यवस्था गरेकी छु ।

५०. फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न ठोस योजना बनाई बजार क्षेत्रको फोहर व्यवस्थापनका आवश्यक प्रक्रिया बनाई कार्यान्वयन गर्न केही बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

५१. जलवायु परिवर्तनको प्रतिकूल प्रभावहरूलाई अनुकूलन गर्न गाउँपालिकाको क्षमता बढाउने साथै खाद्य उत्पादनलाई प्रतिकूल असर नपर्ने किसिमले जलवायु उत्थानशीलता वृद्धि गर्ने ।

५२. पूर्वाधार आयोजनाहरूको कार्यान्वयन गर्दा त्यस्ता आयोजनाहरूले वातावरणमा पार्ने असर न्यूनीकरणको लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) अध्ययन गरिनेछ । जलवायु परिवर्तनका असरहरूलाई न्यूनीकरण गर्न विकास साझेदार निकायको समन्वय र सहकार्यमा जलवायु उत्थानशील योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

५३. खाली जग्गामा वृक्षारोपण ,हरियाली प्रवर्द्धन तथा वनको हैसियतमा सुधार गरी जल ,जमिन तथा वातावरणको संरक्षण र जीविकोपार्जनको अवसरमा वृद्धि गरिनेछ ।

५४. ढुंगा गिट्टि बालुवा जस्ता नदीजन्य पदार्थ र अन्य प्राकृतिक श्रोतहरूको अनाधिकृत एवं अवैज्ञानिक दोहनलाई नियन्त्रण गरिनेछ ।

५५. विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोषमा रकम अभिवृद्धि गर्दै प्रभावकारी श्रोत परिचालन गरिनेछ ।

५६. गाउँपालिकाको विपद् जोखिम नक्साङ्कन गरी सोही आधारमा विशिष्ट प्रकृतिका विपद् जोखिम प्रतिकार्य तथा पुनर्उत्थान कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
५७. विपद् सम्बन्धी खोज, उद्धार, राहत र पुनःस्थापना र पुनर्लाभ लागि पालिका स्तरीय र वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई क्रियाशिल बनाई विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा पहल गरिनेछ ।
५८. विपद् उद्धारमा संलग्न हुने निकायलाई विपद् उद्धार सामग्री व्यवस्थापन गरी विपद् बाट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्न केही बजेट व्यवस्था गरेकी छु ।
५९. वन वातावरण जलवायु परिवर्तन र विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रको लागि रु. ३९ लाख बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

संस्थागत विकास, न्याय सम्पादन, सेवा प्रवाह र सुशासन

६०. गाउँपालिका भित्र रहेका स्रोत साधन ,सेवा केन्द्र लगायत सम्पूर्ण नागरिकहरूको पेशा व्यवसाय , रोजगारीको अवस्था सहितका विवरणहरू समावेश गरी विद्युतीय ,सामाजिक आर्थिक अवस्था स्थानीय तह पार्श्व चित्र(Digital LG Profile) तयार गरिनेछ ।
६१. गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरूको गुनासो तथा सेवा सम्बन्धी जिज्ञासा सुन्ने र सो को सम्बोधन अनलाईन प्रणाली कै माध्यमबाट गर्ने गरी नागरिक गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली तयार गरी लागु गरिनेछ ।
६२. गाउँपालिकाको योजनाबद्ध विकासमा प्रभावकारिता ल्याउन गाउँपालिकाको दोस्रो आवधिक योजना तर्जुमा गरिनेछ ।
६३. जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूको सीप तथा क्षमता अभिवृद्धिको लागि आवश्यक तालिम, गोष्ठी तथा अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम आयोजना गरिनेछ ।
६४. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने लेखा, राजस्व लगायत सबै सेवाहरूमा सफ्टवेयर निर्माण गरी कागज विहीन प्रणाली बनाउन विद्युतीय प्रणालीलाई जोड दिईने छ ।
६५. गाउँपालिकाको सुरक्षालाई चुस्तदुरुस्त एवम् प्रभावकारी बनाउन छेडाचौर बजार र शिवालय बजार क्षेत्रमा CCTV क्यामेरा र सडक बत्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
६६. आधारभुत वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति र गुणस्तर कायम गर्न नियमित रूपमा बजार अनुगमन गर्ने र यस्तो अनुगमनमा उपभोक्ताहरूलाई समेत संलग्न गराइ बजार अनुगमन कार्य नियमित गरिनेछ ।
६७. गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गाहरूको मिहिन ढंगले खोज तथा अध्ययन गरी अभिलेख राखी त्यस्ता जग्गाहरूको संरक्षण गरिनेछ ।

६८. सार्वजनिक खर्चलाई वैज्ञानिक अनुमान योग्य र नतिजामुखि तुल्याउन आयोजना बैंक तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६९. कार्यालय र वडा कार्यालयमा डिजिटल नागरिक वडापत्र जडानको आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेकी छु ।
७०. कार्यलयबाट राजस्व सुधार योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
७१. न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र भित्रका विवादहरूको शीघ्र निरूपण गरी प्रभावकारी न्याय सम्पादन गर्न गरिनेछ ।
७२. न्यायिक समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको विषयगत ज्ञान र क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिनेछ ।
७३. विभिन्न सशस्त्र संघर्षमा शहादत प्राप्त गर्नु भएका शहीदका परिवार, वेपत्ता भएका व्यक्तिका परिवारहरूलाई र घाइते अपाङ्गहरूलाई सम्मान कार्यक्रम गरिनेछ ।
७४. संस्थागत तथा सुशासन विकास क्षेत्रको लागि रु. ७६ लाख ५० हजार विनियोजन गरेकी छु ।

सभाका अध्यक्षज्यू

तथा सभाका सदस्यज्यूहरू

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को लागि आय तथा व्ययको अनुमान यस सम्मानित गाउँ सभा बैठकमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

७५. आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को लागि कूल व्यय अनुमान रु. ४९ करोड ८९ लाख ६३ हजार ४ रुपैया ४३ पैसा अनुमान गरेकी छु । जसमा विनियोजन तर्फ शिर्षकगत रुपमा तल उल्लेख गरिएको छ । जस मध्ये चालु खर्च तर्फ रु. ३० करोड ३९ लाख ७ हजार ४ रुपैया ४३ पैसा र पुँजिगत खर्च तर्फ रु. १९ करोड ५८ लाख ९ हजार विनियोजन गरिएको छ ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।२०८३ को लागि क्षेत्रगत विनियोजित वार्षिक बजेट

आ.व. २०८२।२०८३ को अनुमानित व्यय विवरण

सि न	शिर्षक	बजेट सिलिङ्ग	कैफियत
१	आर्थिक विकास	२१३५००००.००	२ करोड १३ लाख ५० हजार
२	सामाजिक विकास	२०४९९६०००.००	२० करोड ४९ लाख ९६ हजार
३	पूर्वाधार विकास	१६३९३५०००.००	१६ करोड ३९ लाख ३५ हजार
४	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	३९०००००.००	३९ लाख

५	सुशासन तथा संस्थागत विकास	७६५००००.००	७६ लाख ५० हजार
६	हेल्भेटास नेपाल	२३००००००.००	२३ लाख
७	प्रदेश समपुरक कोष	४०००००००.००	४० लाख
८	संघ समपुरक कोष	२०००००००.००	२० लाख
९	पालिका समपुरक कोष	२०६८००००.००	२० लाख ६८ हजार
१०	संघ संस्था साझेदारी	२०००००००.००	२० लाख
११	राजश्व अनुदान	८४८४७००४.४३	८ करोड ४८ लाख ४७ हजार ४ रुपैया ४३ पैसा
	जम्मा	४९८९६६००४.४३	४९ करोड ८९ लाख ६६ हजार ४ रुपैया ४३ पैसा

यसै गरी मैले माथि उल्लेखित गरेको कूल विनियोजित बजेट पूर्ति गर्ने स्रोतहरूका रुपमा संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने सशर्त अनुदान रु. २० करोड ५० लाख, वित्तीय समानीकरण अनुदान तर्फ रु. ७ करोड ७५ लाख, संघीय सरकारको विशेष अनुदान रु. १ करोड ४५ लाख संघीय सरकारको समपुरक अनुदान रु. १ करोड ३७ लाख र संघीय सरकारको राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रु. ८ करोड ३५ लाख रहेको छ । त्यसै गरी कर्णाली प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान रु ९१ लाख ०९ हजार, सशर्त अनुदान ३ करोड ६७ लाख १० हजार, कर्णाली प्रदेश विशेष अनुदान रु १ करोड १७ लाख, समपुरक अनुदान रु २ करोड ७४ लाख, राजश्व बाँडफाँड रु. १३ लाख ४७ हजार ४ रुपैया ४३ पैसा अनुमान गरिएको छ । त्यसै गरी गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोत रु ३५ लाख र गत वर्षको आय रु. १ करोड ५० लाख अनुमान गरि जम्मा रु. ४९ करोड ८९ लाख ६६ हजार ४ रुपैया ४३ पैसा अनुमान गरिएको छ । चालु खर्च तर्फ रु. ३० करोड ३१ लाख ७ हजार ४ रुपैया ४३ पैसा विनियोजन गरिएको छ भने पुँजीगत खर्च तर्फ रु. १९ करोड ५८ लाख ९ हजार विनियोजन गरिएको छ । माथि उल्लेखित बजेट स्रोतको पुर्ण विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

आ.व. २०८२।२०८३ को आय विवरण

प्राप्तिको स्रोत	आय बजेट रु	चालु खर्च	पुँजीगत खर्च
संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदान	३९४२००००००.००	२८८९००००००.००	१०५३००००००.००
समानिकरण अनुदान	७७५००००००.००	०.००	७७५००००००.००
विशेष अनुदान (चालु)	१४५००००००.००	१४५००००००.००	०.००
सशर्त अनुदान (चालु)	१७७२००००००.००	१७७२००००००.००	०.००

सशर्त अनुदान (पूँजीगत)	२७८०००००.००	०.००	२७८०००००.००
समपुरक अनुदान (पूँजीगत)	१३७०००००.००	१३७०००००.००	०.००
राजस्व बाँडफाँड रकम	८३५०००००.००	८३५०००००.००	०.००
कर्णाली प्रदेश सरकार	८६२६६००४.४३	१४२५७००४.४३	७२००९०००.००
समानिकरण अनुदान	९१०९०००.००	०.००	९१०९०००.००
विशेष अनुदान (चालु)	११७०००००.००	११७०००००.००	०.००
समपुरक अनुदान (पूँजीगत)	२७४०००००.००	०.००	२७४०००००.००
सशर्त अनुदान (चालु)	१२१००००.००	१२१००००.००	०.००
सशर्त अनुदान (पूँजीगत)	३५५०००००.००	०.००	३५५०००००.००
राजस्व बाँडफाँड रकम	१३४७००४.४३	१३४७००४.४३	०.००
जम्मा	१८५०००००.००	०.००	१८५०००००.००
चालु आव ०८१।८२ को अनुमानित अ ल्या	१५००००००.००	०.००	१५००००००.००
गाउँपालिकाको आन्तरिक आय	३५०००००.००		३५०००००.००
कूल वजेट जम्मा	४९८९६६००४.४३	३०३१५७००४.४३	१९५८०९०००.००

सभाका अध्यक्षज्यू

तथा सभाका सदस्यज्यूहरू

अन्तमा

७६. प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट विभिन्न कारणले सुस्त बनेको स्थानीय आर्थिक क्षेत्रका नकारात्मक प्रभावहरू न्यूनीकरण गरी शिवालयबासी नागरिकको जीवन रक्षा, सुस्त बनेको आर्थिक गतिविधि र रोजगारीका अवसरलाई बृद्धिमा टेवा पुग्ने, समग्र आर्थिक तथा समाजिक अवस्था सुधार हुने अपेक्षा गरेकी छु । योजना तर्जुमाको प्रारम्भिक चरणदेखि बजेट प्रस्तुत गर्दा सम्मका हरेक क्रियाकलापमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा संलग्न रही सहयोग पुर्याउने गाउँपालिका अध्यक्षज्यू लगायत सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिज्यूहरू, पूर्व जनप्रतिनिधिहरू र बजेट तथा कार्यक्रम तयारीका लागि प्रत्यक्ष रूपमा खटिने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र संलग्न कर्मचारीहरूलाई पुनः धन्यवाद दिन चाहन्छु । प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमले लिएका लक्ष्य उद्देश्य प्राप्त गर्न संघीय सरकार र कर्णाली प्रदेश सरकार समक्ष हार्दिक सहयोगको अपेक्षा गर्नुको साथै बजेट तथा कार्यक्रमको समयमै प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्ण

शिवालयबासी आमा बुवा दाजुभाई र दिदिबहिनीहरुको समान सहभागिता र सहयोगको लागि हार्दिक अपिल गर्दछु।

धन्यवाद । नमस्कार

ईतिसंवत् २०८२ साल आषाढ १० गते रोज ३ शुभम्

गिता शाही

गाउँपालिका उपाध्यक्ष